

TRONDHEIM KOMMUNE

Byutvikling

Årsrapport 2013

Trondheim - ressurskommune i universell utforming

K1 - Nasjonalt utviklingsprosjekt i fylkeskommuner og kommuner

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Organisering	3
3	Metode.....	3
4	Oppnådde resultater og gevinstrealisering.....	4
5	Økonomi.....	11
6	Endringer og tillegg	11
7	Prosjektfaglig evaluering	11

1 Innledning

Trondheim kommune har siden 2009 status som ressurskommune i universell utforming. Som ressurskommune skal Trondheim utvikle nye strategier i arbeidet med universell utforming, satse på universell utforming i plan- og gjennomføring av tiltak og samtidig ha en utadrettet virksomhet og spre erfaring og kompetanse om universell utforming både internt og eksternt. Trondheim kommune skal som en av 13 ressurskommuner bidra til å virkeliggjøre nasjonale mål knyttet til arbeid med universell utforming. Ressurskommunearbeidet er knyttet til K1 i Regjeringens handlingsplan "Norge universelt utformet 2015. K1 er et nasjonalt utviklingsprosjekt i fylkeskommuner og kommuner. Miljøverndepartementet har ansvaret og prosjektledelsen av K1.

Trondheim kommune har utarbeidet egen handlingsplan for ressurskommunearbeidet for 2009-2013. Handlingsplanen er basert på Miljøverndepartementets hovedmål for ressurskommunearbeidet. Handlingsplanen ligger på nettsiden for universell utforming i Trondheim kommune: www.trondheim.kommune.no/universellutforming Ressurskommunearbeidet i regi av K1-prosjektet ble avsluttet i juli 2013.

2 Organisering

Arbeidet med universell utforming i Trondheim kommune er basert på sektoransvarsprinsippet. Hver enkelt enhet skal ta ansvar for å implementere universell utforming i egne planer og gjennomføring av tiltak. Trondheim kommune har siden 2002 prioritert en 100% stilling til å være pådriver og ha en koordinerende funksjon vedrørende arbeid med universell utforming i kommunen. Dette er en viktig funksjon for å holde fokus og fremme høyt aktivitetsnivå innen temaet universell utforming. Rådgiver i universell utforming gir også råd i konkrete prosjekt. Gjennom et politisk vedtak i januar 2005 ble denne stillingen overført fra helse og velferd til byutviklingsområdet med den begrunnelse at universell utforming handler om å utforme omgivelsene slik at de er bedre for alle. Det er ikke spesiell tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne, men viktige forutsetninger i generell planlegging og gjennomføringsarbeid. Rådgiver i universell utforming har vært Trondheim kommunes kontaktperson i K1-prosjektet.

Siden 2005 har en gruppe sammensatt av representanter på tvers av ulike forvaltningsnivå; Fylkesmannen, Sør – Trøndelag fylkeskommune, Det fylkeskommunale rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, Husbanken, NAV – Hjelpemiddelsentralen i Sør Trøndelag og Trondheim kommune, arbeidet med universell utforming. Hensikten med gruppa er å drøfte universell utforming, ta initiativ til videreutvikling av temaområdet og initiere til samarbeid på tvers av forvaltningsnivå gjennom ulike utviklingsprosjekt. Dette arbeid er svært positivt og er viktig for videreutvikling av arbeidet med universell utforming.

Det kommunale rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne deltar aktivt i utvikling av universell utforming. Rådet gir innspill med hensyn til universell utforming og er dialogpartner og uttaler seg til politiske saker også vedrørende universell utforming. Rådgiver i universell utforming er byutviklingsrådets representant fra administrasjonen i det kommunale råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Arbeidet rapporteres til nærmeste overordnede innen Byutviklingsområdet og til politisk nivå gjennom orienteringssak til formannskapet.

3 Metode

Interne innlegg

Det holdes interne innlegg om universell utforming for å bevisstgjøre og gi økt kunnskap om temaet i organisasjonen. Det er viktig med gjentatte innlegg og fokus på temaområdet for å gi oppfriskning og holde fokuset innen arbeidet med universell utforming. Gjennom innleggene vises bilder for å konkretisere universell utforming.

Eksterne innlegg

For å oppnå gode resultat av universell utforming er det nødvendig med bevisstgjøring av universell utforming til eksterne miljø som arkitektfirma, entreprenørfirma, høyskoler, kompetansesentra, kommuner og fylkeskommuner.

Befaring ved besøk fra andre kommuner og fylkeskommuner

Ved besøk fra andre kommuner gjennomføres befaring av konkrete prosjekt der universell utforming har vært vektlagt. Befaringene organiseres slik at representanter fra aktuelle enheter i kommunen er med. Dette er en metode som gir gjensidig læring og kompetanseoverføring.

Tilsyn

Tilsyn er et viktig virkemiddel for å oppnå bygg i henhold til tekniske forskrifter. Byggesakskontoret i Trondheim kommune har siden 2007 ført tilsyn på universell utforming. Tilsynsgruppa bruker utarbeidet APP og nettbrett ved tilsyn på universell utforming.

Tilstandsanalyser

Hvert fjerde år gjennomføres bygningstekniske og funksjonelle tilstandsanalyser av kommunens egen bygningsmasse på skoler, barnehager og helse- og velferdsentra. Universell utforming er en viktig del av tilstandsanalysen. Tilstandsanalysene er underlagsmateriale for vedlikeholdsarbeid av bygningsmassen for oppgradering til universell utforming. Det utarbeides tidsplan for gjennomføring av tiltak med tilhørende kostnadsoverslag.

4 Oppnådde resultater og gevinstrealisering

Oppnådde resultat er strukturert i henhold til K1 prosjektets hovedmål.

H 1. Være forbilde og bidra til at andre kommuner øker kunnskap og innsats for universell utforming.

Besøk av Nordland fylkeskommune, rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Trondheim kommune hadde i 2013 besøk av det fylkeskommunale rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Nordland fylkeskommune. Det ble arrangert temadag innen "Festivaler og universell utforming".

Gevinstrealisering: Besøk fra Nordland fylkeskommune var medvirkende til gjennomføring av temadag innen festivaler og universell utforming. Representant fra arrangør av Olavsfestdagene samt Midtbyen Management var tilstede og holdt innlegg. Seminaret ga gjensidig nytteverdi og resultat med hensyn til hva som kan tilrettelegges for å oppnå større grad av universell utforming av festivalarrangement.

Eksterne innlegg ved:

- Konferanse i Verdal i forbindelse med åpning av Verdalsøra barne- og ungdomsskole; tema universell utforming og skoleanlegg.
- Boligkonferanse i regi av Husbanken, sted: Gardermoen
- Eggen og Kvadrat arkitektkontor, tema orientering om prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg. Tilstede 25 arkitekter.
- Multiconsult, landskapsarkitekter. Tema universell utforming av uterom. Tilstede 30 landskapsarkitekter.
- Innlegg Høgskolen i Gjøvik, ergoterapeut utdanningen. Hel dag med tema universell utforming.
- Innlegg Høgskolen i Bergen, ergoterapeut utdanningen. Tema universell utforming
- Innlegg ved frokostseminar i Oslo i regi av KS. Innlegg om prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg. Tilstede ca. 50 stk. derav en stor andel arkitekter.
- Innlegg om festivaler og universell utforming ved konferanse i regi av Nordland fylkeskommune v/det fylkeskommunale rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Interne innlegg ved:

- Utbyggingsenheten- orientering om prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg
- Trondheim eiendom- orientering om prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg

K5 kompetanseprogram til alle kommuner i Sør –Trøndelag fylke

K5 er et kompetanseprogram, et opplæringsprogram for politikere og ansatte i kommuner og fylkeskommuner om universell utforming innenfor plan- og bygningslovens virkeområde.

Kompetanseprogrammet inngår som et tiltak (K5) i regjeringens handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet 2009–2013, «Norge universelt utformet 2025». Trondheim kommune har to instruktører i dette kompetanseprogrammet og har i løpet av 2012 og 2013 gjennomført K5-kurs til alle kommuner i Sør – Trøndelag.

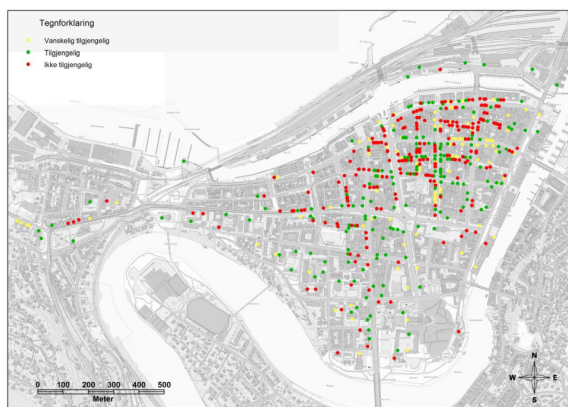
Gjennom K5 programmet har Trondheim kommune bidratt med råd til andre kommuner vedrørende arbeidet med universell utforming. Representanter fra 20 kommuner har gjennomgått K5 programmet. I tillegg har seks kommuner i Nord Gudbrandsdal i 2013 gjennomgått K5 programmet med kursinstruktør fra Trondheim kommune. Alle kurs i K5 er støttet med tilskudd fra Direktoratet for byggkvalitet.

Gevinstrealisering: Kommunene i Sør Trøndelag og seks kommuner i Nord Gudbrandsdal har fått større kunnskap om universell utforming og hvordan K5 programmet kan brukes i kommunalt arbeid.

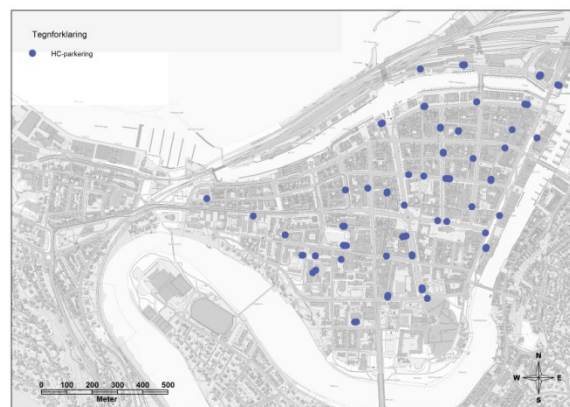
Kartdatamateriale

Sommeren 2012 ble sentrum av Trondheim kartlagt med hensyn til universell utforming.

Datamateriale fra kartleggingsarbeidet er overført til kommunens egen kartdatabase til bruk for ulike etater i kommunen. Bilde datamateriale, beskrivelser og ulike kart er utarbeidet. Datamaterialet viser fremkommelighet langs fortau, tilgjengelige inngangspartier og fotgjengeroverganger.

Tilgjengelig (grønn), vanskelig tilgjengelig (gul)

Oversikt over HC – parkering i Midtbyen ikke tilgjengelige inngangspartier (rød) i Midtbyen

Gevinstrealisering: Kartdatamateriale har nytteverdi i kommunalt planarbeid. Sjekkpunktene vil bli koblet til gårds- og bruksnummer og til adresser. Bak sjekkpunktene ligger ytterligere spesifikasjoner og bilder av inngangspartiene. Kartdatamaterialet har nytteverdi for kommunalt ansatte som bakgrunnsmateriale ved søknader om leie av kommunens grunn i forbindelse med inngangsparti. Oversikt over tilgjengelige fotgjengeroverganger og fortau kan brukes ved plan for gjennomføring av utbedringstiltak i Midtbyen. Oversikten over HC-parkering viser fordeling av parkeringsplasser tilgjengelige i Midtbyen.

Tilgjengelige inngangspartier i Midtbyen

Gjennomført prosjekt vedrørende å fremme tilgjengelige inngangspartier i Midtbyen. Trondheim kommune har utarbeidet brosjyre over hvordan tilgjengelige inngangspartier kan oppnås. Brosjyren leveres til handelsstanden og tas med ved befarings av inngangspartiene. Det er i tillegg utarbeidet saksbehandlingsrutiner som fremmer samarbeid på tvers av enheter med hensyn til å oppnå tilgjengelige inngangspartier. Kommunen har utarbeidet rutiner for tverretattlig befarings etter

mottatt søknad om tilpassing av inngangspartiet. Kommunen har positiv erfaring med dette samarbeid knyttet til å fremme gode tilgjengelige inngangspartier.

Universell utforming
Universell utforming handler om tilgjengelighet for alle, uavhengig av funksjonsnedsettelse.

Lovgrunnlag

Dokumentasjon og tilgjengelighetsplan
I Trondheims forord er det fremmet forklaring og lovverk om tilgjengelighet og utforming av offentlige bygninger for alle. Utv. av universell utforming er en av de viktigste oppgavene som staten har pålagt de offentlige bygningene.

Kommunens rolle
Kommunens rolle er en sentral rolle som skal sikre at gode verker av alle funksjonsnedsettede og eldre i praksis får tilgang til alle offentlige bygninger og utforming av offentlige bygninger.

Nyttig utforming
Kommunens rolle er en sentral rolle som skal sikre at gode verker av alle funksjonsnedsettede og eldre i praksis får tilgang til alle offentlige bygninger og utforming av offentlige bygninger.

Plan- og bygningloven
§ 1-1 Lovens formål: "Planlegging og utforming av offentlige bygninger og utforming av offentlige bygninger for alle."

Plan- og bygningloven
§ 1-1 Lovens formål: "Planlegging og utforming av offentlige bygninger og utforming av offentlige bygninger for alle."

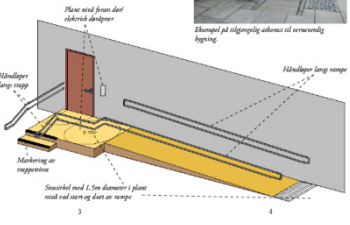
Allt skal ha tilgang til handelslokaler og offentlige bygg på liknivå med alle. Brosjyren gir råd om tilgjengelige inngangspartier for alle.
Kommunens policy er at handlingsplaner tas inn i utforming eller etablering på egen grunn. Det er ikke ønskelig at handlingsplaner tas inn i utforming eller etablering på egen grunn.

Innendørs utforming handler om tilgjengelighet og utforming av offentlige bygninger for alle.

- For rampe under 3,0 m lengde, stigning maksimum 1:12.
- For rampe som er lengre enn 3,0m, stigning maks 1:15.
- Minimum bredde 0,9m
- Sikkerhetsmatt på skråningskanten.
- Utvalg løse tapper da det gir mer friksjon og mulighet.
- Rampeens begynnelse skal være markert i hele rampeens bredde, tydelig farge og for å være synlig.

- Langsgående skråning på begge sider av rampen som forhindrer kjøretøyer å treffe utfor.
- Ved svært liten høydehøyde og på harde flater kan det være behov for utforming. Rampe kan også kombineres med heving av terrang. Minimumsbredde på gjennomfartsterrang skal være 2,5 meter og ha et tverrfall på 2%.
- Materialbruk erpasser i forhold til funksjon, utseende, holdbarhet og vedlikehold. Gjennomsnitt er ikke ønskelig.
- Vedlikehold er viktig i utforming.

Brosjyre for tilgjengelige inngangspartier
Brosjyren vil bli publisert på Trondheim kommunes nettside for universellutforming:
www.trondheim.kommune.no/universellutforming

Trafikkterminal

Trondheim kommune har hatt prosjektledelsen for prosjektering av trafikkterminalen i Prinsenkrysset. Det er lagt vekt på universell utforming. Anlegget stod ferdig i desember 2013. På oppdrag fra Miljøpakken i Trondheim kommune har SINTEF høsten 2013 gjennomført spørreundersøkelse og videoregistreringer for stoppestedet i Kongensgate samt befaring og intervju om universell utforming, attraktivitet og effektivitet. Registreringene viser at stasjonsområdet i hovedsak fungerer godt, men noen forbedringstiltak anbefales vedrørende universell utforming. Se åpen rapport A25419: "Evaluering av sentrumsholdeplass i Trondheim- evaluering av effektiv, attraktiv og universell utforming for busstrafikantene".

Gevinstrealisering: En slik bred brukerundersøkelse gir viktig informasjon til videre planlegging av sentrumsholdeplasser. Denne systematiske evaluering danner viktig grunnlag for utforming sentrumsholdeplasser generelt.

Sykkelskinne i trapp "Sjøgangen"

Sykkelskinne er utformet og montert langs håndløper på ene siden av trappeløpet i "Sjøgangen". I prosjekteringsarbeidet har representant fra Norges sykkelforbund samt Blindeforbundet vært medvirkende. Det er gjort vurdering på stedet med utprøving både med sykkel og plassering av skinne som også tar hensyn til gående med bruk av håndløper.

Sykkelskinne langs trappeløp gir mulighet for transport av sykkel over Sjøgangen

Kartlegging av friluftsområder til bruk for elektrisk rullestol

Det er i 2013 videreført prosjekt vedrørende kartlegging av Bymarka med bruk av elektrisk rullestol.

Enhet for idrett og friluftsliv har laget plan for oppgradering av turveier og bruker kartleggingsresultat av tilgjengelighet for bruk av elektrisk rullestol som et viktig bakgrunnsmateriale for å utarbeide plan for oppgradering av turveier i marka.

Gevinstrealisering: Oppgradering av turveiene har nytteverdi for befolkningen. Det faste dekket med subbus langs gangveiene gir fremkommelighet for flere brukergrupper.

Det gir større fremkommelighet for bruk av barnevogner, rullator og elektrisk rullestol. Flere benker settes ut langs turveiene, noe som gjør at det blir enklere å planlegge tur og gjennomføre denne. Motivasjonen blir større og tiltakene gjør det mulig å mestre gjennomføring av turer for personer med ulike forutsetninger.

Tilstandsanalyse av skoler med SFO

Tilstandsanalyser med hensyn til universell utforming er gjennomført ved 6 skoler med SFO. Dette på bakgrunn av politisk bestilling til Trondheim eiendom. Rådgiver i universell utforming gjennomførte kartleggingen og utarbeidet samlet rapport. Forslag til tiltak for oppgradering av skolebyggene følges opp fra saksbehandlere knyttet til de ulike bygg.

Gevinstrealisering: Flere skoler med SFO areal oppgraderes til universell utforming

Rutiner for samhandling helse-teknisk

I 2013 ble det utarbeidet rutiner for samhandling mellom ergoterapitjenesten, Rådmannens fagstab, Trondheim eiendom og Rektor eller enhetsleder ved skole, barnehage. Gode samarbeidsrutiner som

sikrer god samhandling er nødvendig for å oppnå tilgjengelige løsninger for elever og barn med nedsatt funksjonsevne.

Gevinstrealisering: Det er avgjørende med oppfølging av samhandlingsrutinene og med jevnlig evaluering over hvorvidt rutinene fungerer etter sin hensikt. Gode samhandlingsrutiner gir kvalitetsikring av samarbeid mellom helse og teknisk etat.

H2. Være dialogpartner og bidragsyter i det nasjonale arbeidet for universell utforming.

Deltakelse i redaksjonsarbeid til sluttrapporten for K1-prosjektet

Rådgiver i universell utforming har deltatt i redaksjonsarbeidet for rapport T-1540 "Erfaringer og eksempler- nasjonalt utviklingsprosjekt for universell utforming i fylker og kommuner."

http://www.regjeringen.no/nb/dep/kld/dok/rapporter_planer/rapporter/2013/t-1540-universell-utforming.html?id=745859

Workshop arr. Av Husbanken

Trondheim kommune har også deltatt med 2 representanter i workshop med temaet "boliger i bratt terreng". I workshop deltok repr. fra byplankontoret og rådgiver i universell utforming. Workshop ble arrangert av Direktoratet for byggkvalitet, sted Oslo.

Deltakelse i ressursgruppe under Regjeringens handlingsplan for universell utforming

Trondheim kommune har deltakelse i kontaktgruppe under Regjeringens handlingsplan for universell utforming og har deltatt med en representant i to møter i løpet av 2013.

Deltakelse i ressursgruppe vedrørende revidering av veiledningstekst til TEK10

Rådgiver i universell utforming i Trondheim kommune er engasjert i referansegruppe under Direktoratet for byggkvalitet vedrørende revidering av veiledningstekst til TEK10 §12 for publikumsbygg og boligbygg.

H3. Samarbeide med fylkene om kompetanseheving og formidling av gode eksempler til andre kommuner

Funksjonsattest bolig

Trondheim kommune har deltatt i prosjektet "Funksjonsattest bolig" ledet av Sør- Trøndelag fylkeskommune og i samarbeid med Fylkesmannen i Sør – Trøndelag, Husbanken Region Midt-Norge og Nav Hjelpemiddelsentralen i Sør-Trøndelag. Prosjektgruppen har utarbeidet verktøy for kartlegging av tilgjengelighet i eksisterende boligmasse. Kunnskap og verktøy for å funksjonsvurdere egen bolig, vil gi huseiere mulighet til selv å vurdere boligen og gjennom dette bli klar over hvilke muligheter og begrensninger boligen gir for funksjonalitet. Gjennomføring av funksjonsattesten kan gi informasjon om hva som skal til for å gi en funksjonell god nok bolig å bo i over tid.

Tre kommuner i Sør-Trøndelag; Oppdal, Rennebu og Midtre Gauldal kommune har deltatt i prosjektet for å kvalitetssikre funksjonsattesten. Erfaringer viser at det er behov for tverrfaglig kompetanse i kommunene vedrørende funksjonell bolig. Funksjonsattest bolig kan med fordel brukes i samarbeid mellom faggrupper innen teknisk avdeling og helse. Faggruppene utfyller hverandre gjennom å vurdere det fysiske miljø med mulighet for mestring av daglige aktiviteter og hvilke tekniske tiltak som kan igangsettes for å oppnå funksjonell bolig.

Artikkel om arbeidet med funksjonsattest bolig ble publisert på nettsiden til Husbanken:

http://www.husbanken.no/universell-utforming/funksjonsattest_bolig/

Temadag for Oppdal kommune

Oppdal kommune har stort fokus på stedsutvikling og ny struktur av sentrum. En ny sentrumsplan planlegges. Trondheim kommune arrangerte seminar i Oppdal i samarbeid med Sør Trøndelag fylkeskommune, Fylkesmannens i Sør Trøndelag, Husbanken og NAV hjelpemiddelsentralen i Sør Trøndelag. I løpet av temadagen fikk deltakere fra Oppdal kommune prøve hvordan det oppleves å ha nedsatt funksjonsevne i utemiljø i sentrum av Oppdal. Journalist fra lokalavisen var med på deler av temadagen. Artikkel fra temadagen med bilder ble publisert i lokalavisen.

Gevinstrealisering: En slik bevisstgjøring i løpet av temadagen satte fokus på universell utforming knyttet til ny plan over sentrum av Oppdal. Deltakere fra administrativt og politisk nivå var med på temadagen og fikk større bevissthet på hva som var viktig å ta hensyn til for å fremme orienterbarhet og fremkommelighet for alle brukergrupper knyttet til den nye Masterplanen for Oppdal sentrum.

Frokostseminar

Trondheim kommune har samarbeidet med Nord Trøndelag fylkeskommune, pilotfylke i universell utforming i å planlegge og gjennomføre to frokost seminar med støtte fra KS. Et frokostseminar ble arrangert i Trondheim kommune. Seminaret ble støttet av KS med kr. 10.000,- Tema på begge seminar var gjennomgang av "Prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg". Antall deltakere var ca. 15 personer på hvert seminar.

Gevinstrealisering: Frokostseminarene samlet mange arkitekter og interiørarkitekter. Tilbakemelding viste at dette var et nyttig verktøy til bruk i prosjektering av publikumsbygg.

H4. Være pådriver og ta initiativ til å sette universell utforming på dagsorden i ulike nettverk og samarbeidsfora

Deltakelse i folkehelsegruppa

Rådgiver universell utforming deltar i folkehelsegruppa i Trondheim kommune. Universell utforming tas med som en viktig del av folkehelsearbeidet. Universell utforming er også bragt inn som tema knyttet til nasjonal konferanse i folkehelse som arrangeres i Trondheim i august 2014.

Deltakelse i kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Rådgiver universell utforming er byutvikling sin representant i kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Kommunalt råd har fokus på universell utforming.

H5. Formidle kunnskap og resultater i ulike nettbaserte og trykte medier

* Avfallshåndtering og universell utforming er nedfelt i kommuneplanens arealdel. Trondheim kommune har utarbeidet egne retningslinjer for avfallshåndtering og universell utforming. Retningslinjene skal følges ved løsninger for nedgravde avfallscontainere. Bladet "Utemiljø" tok kontakt med Trondheim kommune med ønske om å skrive hvordan Trondheim kommune håndterer universell utforming ved avfallsløsninger. Dette som eksempel for andre kommuner. Artikkel ble publisert i bladet "Utemiljø" i februar 2014.

H6. Initiere og delta i delprosjekter sammen med andre kommuner og nasjonale/regionale kompetansemiljøer

Prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg

Trondheim kommune har prosjektledelsen i prosjektet "prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg". Prosjekteringsverktøyet er utarbeidet i samarbeid med Porsgrunn kommune og ble sluttført i januar 2013 og publisert på Direktoratet for byggkvalitet sine nettsider.

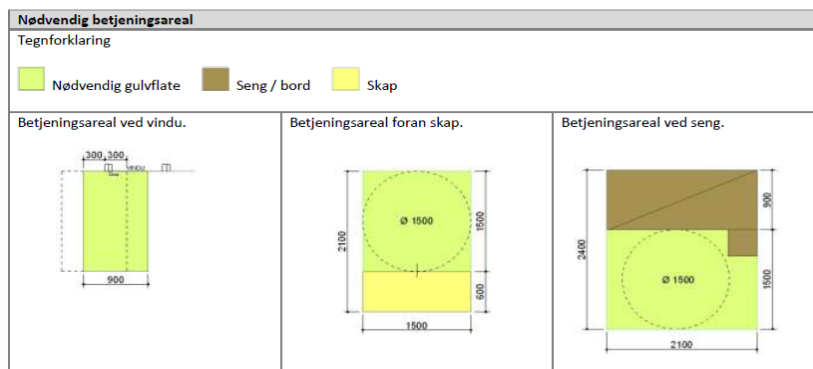
<http://www.dibk.no/no/Tema/Universell-Utforming/Verktoy/Prosjekteringsverktoy-for-universell-utforming-av-publikumsbygg/>

Prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg eies nå av Direktoratet for byggkvalitet og er til bruk for alle prosjekterende. Direktoratet for byggkvalitet(Dibk) vil være ansvarlig for oppdatering av prosjekteringsverktøyet i henhold til TEK 10 med tilhørende veiledning.

Prosjekteringsverktøy tilgjengelige bolig

Prosjekteringsverktøy tilgjengelig bolig utarbeides ut fra samme struktur som prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg. Verktøyet for tilgjengelig bolig slutføres våren 2014.

Prosjekteringsverktøyet utarbeides med tverrfaglig deltakelse i Trondheim kommune i samarbeid mellom Byggesakskontoret, Byplan, Eierskap(v/rådgiver universell utforming) samt Utbyggingsenheten. Porsgrunn kommune har vært en samarbeidende kommune i utarbeiding av prosjekteringsverktøyet. NAV hjelpemiddelsentralen i Sør Trøndelag med representant i bolig gruppa har også vært med i utvikling av prosjekteringsverktøyet. Prosjekteringsverktøy tilgjengelig bolig skal på lik linje med prosjekteringsverktøy universell utforming publikumsbygg publiseres på Direktoratet for byggkvalitet sine hjemmesider.

Gevinstrealisering: Prosjekteringsverktøyene vil være gode oppslagsverktøy i prosjekteringsarbeid knyttet til publikumsbygg og boligbygg. Prosjekteringsverktøyene er etterspurt i markedet.

Bildeprosjekt

Trondheim kommune har ved rådgiver universell utforming fått oppdrag fra Direktoratet for byggkvalitet(Dibk) i forbindelse med å levere bildemateriale til en database for universell utforming som skal publiseres av Dibk. Til dette arbeidet mottok Trondheim kommune kr. 100.000,- fra Dibk.

Belysningsprosjekt av Ilaparken

I 2013 har Trondheim kommune fått støtte fra Miljøverndepartementet samt Deltasenteret for å gjennomføre pilotprosjekt belysning av Ilaparken, der universell utforming har vært et førende prinsipp. Kommunalteknikk har prosjektledelsen for belysningsprosjektet i Ilaparken. Slutføring av prosjektet er planlagt våren 2014. Til prosjektet fikk Trondheim kommune stimuleringsmidler med kr. 200 fra Miljøverndepartementet.

Gevinstrealisering: Utpøving av ulike lyskilder og måter å belyse parkanlegget på er gjennomført og evaluert. Ulike prinsipp er nedfelt for uteromsbelysning. Dette gir grunnlag for videre plan for belysning av lignende uterom. Bevilgning er gitt for gjennomføring av belysningstiltak. Tiltakene vil gi grunnlag til et case for belysning av parkanlegg som tar hensyn til ulike brukergruppers behov.

5 Økonomi

Trondheim kommune har mottatt kr. 112.500,- i tilskudd fra Miljøverndepartementet for arbeid i ressurskommuneprosjektet i 2013. Tilskuddet er gjeldende for et halvt år frem til 01.07.2013.

I tillegg har Trondheim kommune fått tilskudd til 3 prosjekt knyttet til universell utforming; prosjekteringsverktøy tilgjengelig bolig med kr. 300.000,- fra Miljøverndepartementet, lysprosjekt av Ilaparken med kr. 200.000,- fra Miljøverndepartementet samt bildeprosjektet til Direktoratet for byggkvalitet med kr. 100.000,-.

Det er utarbeidet egen økonomirapport for 2013.

6 Endringer og tillegg

Det er positivt med mulighet for å søke stimuleringsmidler til prosjekt for videreutvikling innen temaet universell utforming. Dette skaper engasjement hos ansatte for å fremme de gode løsningene som ivaretar funksjonalitet og estetikk. Stimuleringsmidler gjør det mulig å fordype seg i temaet på ulike områder som igjen gir resultat som flere kommuner kan dra nytte av.

7 Prosjektfaglig evaluering

Samarbeidet på regionalt nivå er svært positivt med hensyn til arbeidet med universell utforming. De ulike forvaltningsnivå; Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Fylkeskommunen i Sør-Trøndelag, Husbanken Region Midt Norge, NAV hjelpemiddelsentralen i Sør-Trøndelag og Trondheim kommune har gjensidig nytteverdi i arbeidet med universell utforming. Det siste året har samarbeidsgruppen deltatt aktivt i prosjektet funksjonsattest bolig og i gjennomføring av K5 kurs til alle kommuner i Sør-Trøndelag. Det regionale samarbeidet er svært positivt og nyttig for å fremme større engasjement også regionalt i arbeidet med universell utforming.

Ressurskommuneprosjektet ble avsluttet 01.07.2013. Det er fremdeles behov for jevnlig kompetanseheving innen temaet både internt og i eksternt miljø. Det er behov for stimuleringsmidler til videreutvikling i arbeidet med universell utforming og til fortsatt å ha engasjement rundt dette tema.

Det er behov for rutiner for samhandling og samarbeid på tvers av enheter innen byutviklingsområdet samt på tvers mellom helse og velferd og byutvikling for å oppnå gode resultat av universell utforming. Universell utforming er enda ikke en selvfølge i planlegging og gjennomføring. Det er fremdeles behov for å tydeliggjøre universell utforming i overordnede planer og i detaljutføring knyttet til de enkelte prosjekt.

